

NIET ZOO BEDOELD.

Tot de meest bekende en uitnemendste mannen van het Réveil in de eerste helft der negentiende eeuw, behoorde de groote Fransche prediker Adolphe Monod. Zijn leerredenen werden even gaarne gehoord als veel gelezen. Zijn „Laatst vaarwel” is ook ten onzent aan velen bekend.

In zijn tijd was de Protestantsche kerk in Frankrijk reeds lang niet meer wat zij vroeger was geweest. Het ongeloof heerschte in de harten veler leden en ook in vele gemeenten; een toestand, die ten deele nog voortduurt. Hiertegen nu was ook het Réveil gericht, en Monod verkondigde de waarheid naar de Schriften, zonder te vragen of zijn hoorders dit juist begeerden.

Eens predikte hij over de bekende woorden Joh. III, vs. 16: „Alzoo lief heeft God de wereld gehad,” enz. Hij stond in het bijzonder stil bij de waarachtige Godheid en menschheid van Christus. Ten slotte deelde hij mee de volgende maal over hetzelfde onderwerp te zullen spreken. Dan echter zou hij wijzen op het verband tusschen het nu behandelde en 's menschen verlossing.

Dat heel de gemeente met deze predikatie gediend was, valt zeer te betwijfelen; in alle geval niet de volslagen moderne kerkeraad. Er ontstond wrevel en verbittering jegens Monod. Hij ontving een waarschuwing om de aangekondigde tweede leerrede vooral niet te houden. Ja, zelfs verlangde men, dat hij voortaan zorgvuldig al dergelijke onderwerpen zou laten rusten. Deed hij dit niet, dan zou men genoodzaakt zijn hem aan te klagen bij het gemeentebestuur en zijn ontslag te vragen. Bij de toenmalige verhouding van de Fransche Protestantsche kerk tot den Staat, was dit volstrekt geen ijdele bedreiging.

Ofschoon Monod dit zeer goed wist, liet hij zich toch niet verschrikken. Den eersten Zondag den besten gaf hij het aangekondigde vervolg op zijn vorige rede. Doch reeds Maandag daarna kreeg hij van den prefect het bevel, aan dezen een afschrift van de beide leerredenen toe te zenden. Dit was noodig tot het nemen eener beslissing.

Nu moet men weten, dat deze overheidspersoon Roomsch was, in naam althans, want eigenlijk bekommerde hij zich om godsdienst in het geheel niet, gelijk miljoenen Franschen, en leefde geheel als een man van de wereld. Toch moest — zoo zonderling waren de toestanden — zulk een man in een geschil over kerk en leer beslissen. Overigens was hij een goedgehartig en rechtschapen man, die door velen bemind werd.

Dien Maandagavond trof het echter al zeer ongelukkig. De prefect, die met zijn vrouw naar een partij was geweest, kwam laat thuis, en vond nu op zijn tafel de twee preeken, die Monod dadelijk gezonden had. Hij zag even wat het was en mompelde toen wrevelig: „Ik heb nooit van zoo iets gehouden, en dan nog wel Protestantsche preeken! We zullen dat voor heden maar uitstellen.”

Met de papieren in de hand naderde hij zijn vrouw, die hem had hooren spreken maar niet begrepen. Hij vertelde haar in enkele woorden wat er was. De verstandige vrouw, wellicht beducht voor te lang uitstel, of zeggen we liever, onbewust door God geleid, sprak:

„'t Is wel laat, maar het werk heeft zich dezen dag al opgehoopt, en ik vrees, dat ge bij uitstel er geheel niet doorkomt. Laten we liever elkaar helpen. Ik zal u voorlezen en gij luistert. Wij kunnen eindigen wanneer wij willen.”

De prefect gaf toe, zette zich gemakkelijk neer, en zijn vrouw begon te lezen. Hij had nog zelden een preek gehoord, doch wat hij nu vernam, boeide hem en zijn vrouw dermate, dat geen van beiden aan eindigen dacht, al was 't reeds twaalf uur geslagen. Ja, toen de eerste rede geëindigd was, konden zij niet anders dan toch voortgaan. Zóó boeide hen het machtig woord des predikers en het getuigenis des Geestes, dat er uit sprak, dat geen van tweeën eenige vermoeidheid voelde. Eerst toen alles gelezen was, gingen zij ter ruste.

Doch de indruk door de krachtige en schriftuurlijke evangelieprediking op hen gemaakt, verdween niet weer, en was voor het echtpaar het begin van een nieuw leven. De wereld met haar vermaken werd eerlang vaarwel gezegd, de dienst des Heeren verkozen, Christus beleden, dien Monod hun, zonder het zelf te weten, gepredikt had. In de Roomsche kerk met al haar dwalingen wilden zij niet blijven; zij kozen beslist voor het Protestantisme.

Die prefect was de graaf De Gasparin, een naam, uit de dagen van het Réveil wel bekend. Zijn zoon was de beroemde Agenor de Gasparin, die als staatsman onder Lodewijk Filips vrijmoedig voor den godsdienst opkwam en als geloovig schrijver bij velen bekend is. Wat noch de aanklagers noch Monod hadden kunnen vermoeden, was door 's Heeren bestel bewerkt.

A. J. HOOGENBIRK.

VRAGENBUS.

R. K. M. H. te H. — Op den leeftijd van uw vader (58 jaar) zijn dergelijke hartpijnen met beklemd gevoel in de borst niet te veronachtzamen; zij kunnen ook niet door een krachtigen wil onderdrukt worden. Zij zijn een symptoom van arterieselerose, d. w. z. verkalking der bloedvaten. Van gewicht is bij deze aandoening, waarbij men oud kan worden, de leefwijze; deze moet kalm en rustig en vrij van emoties zijn, te groote lichamelijke inspanning moet vermeden worden; tabak en sigaren zijn verboden genotmiddelen; een diëetmiddel van hooge waarde voor zulke lijders is *karnemelk*, die dagelijks versch gebruikt moet worden. Bij de pijnen kan *Arsenicum* van nut zijn.

S. J. v. d. B. te P. — Ophooping van slijm tusschen neus en keel is bij kinderen vaak het gevolg van adenoïde vegetaties, bij volwassenen van chronische neus- en keelcatarrh. Neusspoelingen met een zwakke zoutoplossing zijn aangewezen. Inwendig *Thuja* D 6.

C. v. L. te K. — *Neuspolypen* hebben wij, als ze niet te groot waren, herhaaldelijk genezen door het laten snuiven van *Byrojalluszuur*, hetgeen men in poedervorm in elke homoeopathische apotheek kan verkrijgen. Dikwijls is echter een operatie niet te vermijden. Daar bij u reeds tweemaal een operatie plaats heeft gehad en het gezwel telkens weer terugkeert, raden wij u aan met het genoemde middel een consequente kuur te maken en tevens ter verbetering der constitutie *calcareo carbonica* in hoogere potens in te nemen.

A. B. te C. — Als men een *goed passenden* breukband draagt, behoeft men zich wegens een gewone breuk niet te laten opereeren. De band mag evenwel alleen des nachts afgelegd worden. Tegenwoordig wordt door verschillende artsen een nieuwe methode toegepast, volgens welke breuken door inspuitingen met absoluten alcohol zonder operatie genezen kunnen worden. De behandeling is evenwel van tamelijk langen duur. Het radicale middel is natuurlijk de operatie, die bij gezonde personen zonder gevaar is.

Migrainine is een palliatief, d. w. z. verzachtend middel tegen zenuwhoofdpijn. In niet te sterke dosis kan het af en toe nemen van dit middel geen groot kwaad; gewent men er zich echter aan, dan helpt het later niet meer, en het middel heeft dan op den duur een schadelijke werking op het geheele zenuwstelsel.